ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.9.2021
COM(2021) 608 final

2021/0309 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ρουμανίας

{SWD(2021) 276 final}

2021/0309 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ρουμανίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[1], και ιδίως το άρθρο 20,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η έξαρση της νόσου COVID-19 είχε αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομία της Ρουμανίας. Το 2019, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (κατά κεφαλήν ΑΕΠ) της Ρουμανίας αντιστοιχούσε στο 36,8 % του μέσου όρου της Ένωσης. Σύμφωνα με τις θερινές προβλέψεις 2021 της Επιτροπής, το πραγματικό ΑΕΠ της Ρουμανίας μειώθηκε μόλις κατά 3,9 % το 2020 και αναμένεται ότι θα αυξηθεί κατά 3,3 % σωρευτικά το 2020 και το 2021. Στα μακροχρόνια ζητήματα, με αντίκτυπο στις μεσοπρόθεσμες οικονομικές επιδόσεις, περιλαμβάνονται οι κίνδυνοι που απορρέουν από την επιδείνωση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών και την απώλεια ανταγωνιστικότητας, η οποία θα μπορούσε να ανατροφοδοτήσει αρνητικά το πρώτο, και από το αυξανόμενο δημόσιο χρέος. Η γραφειοκρατία και η ανεπαρκής ικανότητα των δημόσιων αρχών να παρέχουν ποιοτικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών υπηρεσιών, επηρεάζουν αρνητικά πολίτες και επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), ενώ η υλοποίηση σημαντικών μεταρρυθμίσεων και δημόσιων επενδύσεων συνδέεται άρρηκτα με τη βελτίωση της διακυβέρνησης. Παράλληλα, η δυνητική παραγωγή και η βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη επηρεάζονται αρνητικά από τα υψηλά ποσοστά κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, που συγκαταλέγονται στα υψηλότερα σε επίπεδο ΕΕ.

(2) Στις 9 Ιουλίου 2019 και στις 20 Ιουλίου 2020, το Συμβούλιο απηύθυνε συστάσεις προς τη Ρουμανία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Ειδικότερα, το Συμβούλιο συνέστησε στη Ρουμανία να λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, την ενίσχυση της οικονομίας και τη στήριξη της επακόλουθης ανάκαμψης και να επιδιώξει την εφαρμογή δημοσιονομικών πολιτικών για τον τερματισμό της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος. Επίσης, όσον αφορά

[1] ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17.

τα δημόσια οικονομικά, το Συμβούλιο συνέστησε να ενισχυθεί η φορολογική συμμόρφωση και η είσπραξη των φόρων, να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του δημόσιου συνταξιοδοτικού συστήματος και η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των συνταξιοδοτικών ταμείων του δεύτερου πυλώνα μέσω ολοκληρωμένων διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και να αποφευχθεί η εφαρμογή μόνιμων μέτρων που θα έθεταν σε κίνδυνο τη δημοσιονομική βιωσιμότητα. Επιπλέον, το Συμβούλιο απηύθυνε σύσταση για ενίσχυση της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τους εργαζομένους στον τομέα της υγείας και τα ιατρικά προϊόντα, και για βελτίωση της πρόσβασης στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την οικονομική αποδοτικότητάς της, μεταξύ άλλων, με τη μεταστροφή προς την εξωνοσοκομειακή περίθαλψη. Ιδιαίτερα συναφείς προς τις κοινωνικές προκλήσεις ήταν οι συστάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας και της συμμετοχικότητας της εκπαίδευσης, ιδίως για τους Ρομά και άλλες μειονεκτούσες ομάδες, για τη βελτίωση των δεξιοτήτων με την αύξηση της συνάφειας με την αγορά εργασίας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για την αύξηση της κάλυψης και της ποιότητας των κοινωνικών υπηρεσιών και την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του ελάχιστου εισοδήματος ένταξης, καθώς και για την εξασφάλιση ενός αντικειμενικού καθορισμού του κατώτατου μισθού που συνάδει με τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανταγωνιστικότητα. Επιπρόσθετα, το Συμβούλιο συνέστησε στη Ρουμανία να παράσχει επαρκές ποσοστό αναπλήρωσης εισοδήματος και να επεκτείνει τα μέτρα κοινωνικής προστασίας και την πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες για όλους. Για την αντιμετώπιση της κρίσης της νόσου COVID-19, απευθύνθηκε σύσταση προς τη Ρουμανία να μετριάσει τον αντίκτυπο της κρίσης στην απασχόληση με την ανάπτυξη ευέλικτων εργασιακών ρυθμίσεων και μέτρων ενεργοποίησης, καθώς και να ενισχύσει τις δεξιότητες και την ψηφιακή μάθηση και να εξασφαλίσει ισότιμη πρόσβαση στην εκπαίδευση. Επιπλέον, απευθύνθηκε σύσταση στη Ρουμανία να διασφαλίσει τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και την ευρωστία του τραπεζικού τομέα, να διασφαλίσει τη στήριξη της ρευστότητας της οικονομίας προς όφελος των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των αυτοαπασχολούμενων, καθώς και να επισπεύσει ώριμα έργα δημόσιων επενδύσεων και να προωθήσει τις ιδιωτικές επενδύσεις για την τόνωση της οικονομικής ανάκαμψης. Συστάθηκε να εστιαστούν οι επενδύσεις στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, ιδίως στις βιώσιμες μεταφορές, στις υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών, στην καθαρή και αποδοτική παραγωγή και χρήση ενέργειας και στις περιβαλλοντικές υποδομές, λαμβανομένων υπόψη των περιφερειακών ανισοτήτων, μεταξύ άλλων και στις περιφέρειες εξόρυξης άνθρακα. Το Συμβούλιο συνέστησε επίσης να βελτιωθούν η ποιότητα και η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και η προβλεψιμότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, μεταξύ άλλων μέσω επαρκούς συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων, καθώς και να ενισχυθεί η εταιρική διακυβέρνηση των κρατικών επιχειρήσεων. Αφού αξιολόγησε την πρόοδο ως προς την εφαρμογή των εν λόγω ειδικών ανά χώρα συστάσεων κατά τον χρόνο υποβολής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι έχει επιτευχθεί ουσιαστική πρόοδος όσον αφορά την ειδική ανά χώρα σύσταση σχετικά με τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και της ευρωστίας του τραπεζικού τομέα και τη σύσταση για άμεση ανταπόκριση της δημοσιονομικής πολιτικής για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της πανδημίας, την ενίσχυση της οικονομίας και τη στήριξη της επακόλουθης ανάκαμψης. Επιπλέον, η σύσταση για τη διατήρηση επαρκούς ρευστότητας για τις ΜΜΕ και τους αυτοαπασχολούμενους έχει εφαρμοστεί πλήρως.

(3) Στις 2 Ιουνίου 2021, η Επιτροπή δημοσίευσε εμπεριστατωμένη επισκόπηση δυνάμει του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[2] για τη Ρουμανία. Με βάση την ανάλυσή της, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η Ρουμανία εμφανίζει μακροοικονομικές ανισορροπίες, που σχετίζονται ιδίως με κινδύνους απωλειών ανταγωνιστικότητας κόστους, επιδείνωση της εξωτερικής θέσης και διεύρυνση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών, σε ένα πλαίσιο επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής και απρόβλεπτου επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

(4) Στις 31 Μαΐου 2021, η Ρουμανία υπέβαλε στην Επιτροπή το εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Για την υποβολή ακολουθήθηκε διαδικασία διαβούλευσης, η οποία διενεργήθηκε σύμφωνα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, με τη συμμετοχή των τοπικών και περιφερειακών αρχών, των κοινωνικών εταίρων, οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, οργανώσεων νεολαίας και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων. Η εθνική οικειοποίηση των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στηρίζει την επιτυχή εφαρμογή τους και τον διαρκή τους αντίκτυπο σε εθνικό επίπεδο, καθώς και την αξιοπιστία τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Δυνάμει του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η Επιτροπή αξιολόγησε τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και τη συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές αξιολόγησης που καθορίζονται στο παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού.

(5) Τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα πρέπει να επιδιώκουν τους γενικούς στόχους του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 (στο εξής: μηχανισμός) και του Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου[3] για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19. Θα πρέπει να προωθούν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή της Ένωσης, συμβάλλοντας στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(6) Η εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των κρατών μελών θα αποτελέσει συντονισμένη προσπάθεια μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων σε ολόκληρη την Ένωση. Μέσω της συντονισμένης και ταυτόχρονης εφαρμογής και της υλοποίησης διασυνοριακών και διακρατικών έργων, οι εν λόγω μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις θα αλληλοενισχύονται και θα παράγουν θετικές δευτερογενείς επιπτώσεις σε ολόκληρη την Ένωση. Ως εκ τούτου, περίπου το ένα τρίτο του αντικτύπου του μηχανισμού στην ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στα κράτη μέλη θα προέλθει από δευτερογενείς επιπτώσεις από άλλα κράτη μέλη.

Ισορροπημένη απάντηση που συμβάλλει στους έξι πυλώνες

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο α) και το κριτήριο 2.1 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και

[2] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

[3] Κανονισμός (ΕΕ) 2020/2094 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου, 2020 σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19 (ΕΕ L 433Ι της 22.12.2020, σ. 23-27).

ανθεκτικότητας αντιπροσωπεύει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μια ολοκληρωμένη και επαρκώς ισορροπημένη απάντηση στην οικονομική και κοινωνική κατάσταση και συμβάλλει έτσι κατάλληλα και στους έξι πυλώνες που αναφέρονται στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ρουμανία και της χρηματοδοτικής συνεισφοράς και της ζητούμενης δανειακής στήριξης.

(8) Το σχέδιο ακολουθεί μια ολιστική προσέγγιση για την επίτευξη ανάκαμψης και την αύξηση της δυνητικής ανάπτυξης και, παράλληλα, την ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής και θεσμικής ανθεκτικότητας. Περιλαμβάνει αλληλοενισχυόμενες και συνεκτικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που αφορούν τομείς πολιτικής με ευρωπαϊκή σημασία, διαρθρωμένους σε έξι πυλώνες.

(9) Το σχέδιο χαρακτηρίζεται από έντονη εστίαση στον πυλώνα της πράσινης μετάβασης με μέτρα για την ενέργεια και το κλίμα, εμβληματικές μεταρρυθμίσεις για τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα και την απαλλαγή των οδικών μεταφορών από ανθρακούχες εκπομπές. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αναμένεται να οδηγήσουν στην απαλλαγή του τομέα της ενέργειας από τις ανθρακούχες εκπομπές σε σημαντικό βαθμό και να αποδεσμεύσουν το δυναμικό για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η έντονη εστίαση στην ενεργειακή απόδοση ιδιωτικών και δημόσιων κτιρίων, στην ψηφιοποίηση των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών και στην ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής φόρτισης, στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην κυκλική οικονομία θα διευκολύνουν επίσης την πράσινη μετάβαση σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Το σχέδιο συμβάλλει επίσης στην ψηφιακή μετάβαση. Τα μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων είναι παρόντα σε ολόκληρο το σχέδιο, στο πλαίσιο των διαφόρων συνιστωσών, και εστιάζουν στην ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης (συμπεριλαμβανομένων των τομέων της υγείας, της δικαιοσύνης, του περιβάλλοντος, της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας) και των επιχειρήσεων, στη συνδεσιμότητα, στην κυβερνοασφάλεια και στις ψηφιακές δεξιότητες.

(10) Αρκετές συνιστώσες του σχεδίου έχουν τη δυνατότητα να προωθήσουν την έξυπνη και βιώσιμη ανάπτυξη. Το σχέδιο περιλαμβάνει σειρά μέτρων, μεταξύ άλλων μέσω της χρήσης νέων χρηματοδοτικών μέσων και της δημιουργίας μιας Εθνικής Τράπεζας Ανάπτυξης που αναμένεται να στηρίξει άμεσα ή έμμεσα τις ιδιωτικές επενδύσεις, μεταξύ άλλων για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), να αυξήσει την ικανότητα της χώρας να προσελκύει επενδύσεις και να δημιουργεί νέες επιχειρήσεις και θέσεις εργασίας. Επίσης, στοχεύει στην ενίσχυση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας μέσω σημαντικών μεταρρυθμίσεων στη φορολογική διοίκηση, το φορολογικό πλαίσιο, τη δημοσιονομική διαχείριση και το συνταξιοδοτικό σύστημα. Το σχέδιο προβλέπει ενίσχυση της κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω διαρθρωτικών μέτρων για την αγορά εργασίας και σημαντικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που στοχεύουν τόσο στην αστική όσο και στην αγροτική ανάπτυξη, τα οποία αναμένεται να μειώσουν τις εδαφικές ανισότητες σε περιφερειακό, διαπεριφερειακό επίπεδο και διεπαρχιακό επίπεδο.

(11) Οι προτεινόμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις αναμένεται να ενισχύσουν τη συνολική ανθεκτικότητα του συστήματος υγείας, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποίησής του. Τέλος, τα μέτρα του σχεδίου στοχεύουν στην παροχή βοήθειας στις επόμενες γενιές, κυρίως μέσω της αντιμετώπισης προκλήσεων σε επίπεδο ποιότητας, ισότητας και υποδομών του εκπαιδευτικού συστήματος. Η αναβάθμιση των σχολικών και πανεπιστημιακών υποδομών σε αστικές και αγροτικές περιοχές, η

ψηφιοποίηση της εκπαίδευσης και ένα σύστημα επιχορηγήσεων για τη μείωση του ποσοστού εγκατάλειψης των σπουδών είναι τα βασικά μέτρα για την αντιμετώπιση των εν λόγω προκλήσεων.

Αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων που εντοπίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις

(12) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο β) και το κριτήριο 2.2 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να συμβάλει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των προκλήσεων (βαθμολόγηση Α) που εντοπίζονται στις σχετικές ειδικές ανά χώρα συστάσεις προς τη Ρουμανία, συμπεριλαμβανομένων των δημοσιονομικών πτυχών τους και των συστάσεων βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, ή των προκλήσεων που εντοπίζονται σε άλλα σχετικά έγγραφα που έχουν εγκριθεί επίσημα από την Επιτροπή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Οι συστάσεις σχετικά με την άμεση απόκριση στην πανδημία σε επίπεδο δημοσιονομικής πολιτικής μπορεί να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ρουμανίας, παρά το γεγονός ότι η Ρουμανία έχει γενικά ανταποκριθεί κατάλληλα και επαρκώς στην άμεση ανάγκη στήριξης της οικονομίας με δημοσιονομικά μέσα το 2020 και το 2021, σύμφωνα με τη γενική ρήτρα διαφυγής του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Οι συστάσεις αναφέρονταν επίσης στην ανάγκη να επιδιώξει η Ρουμανία να εφαρμόσει δημοσιονομικές πολιτικές σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου, δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 7 της Συνθήκης, για τον τερματισμό της κατάστασης υπερβολικού ελλείμματος. Στις 18 Ιουνίου 2021, το Συμβούλιο συνέστησε στη Ρουμανία να θέσει τέλος στην κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος το αργότερο έως το 2024, με προθεσμία την 15η Οκτωβρίου 2021 για να αναλάβει η Ρουμανία αποτελεσματική δράση και να υποβάλει έκθεση σχετικά με την οικεία στρατηγική δημοσιονομικής εξυγίανσης.

(13) Το σχέδιο περιλαμβάνει εκτενή δέσμη αλληλοενισχυόμενων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που συμβάλλουν στην αποτελεσματική αντιμετώπιση του συνόλου ή σημαντικού υποσυνόλου των οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων οι οποίες περιγράφονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στη Ρουμανία στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου το 2019 και το 2020. Ειδικότερα, οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις που περιλαμβάνει το σχέδιο αναμένεται να συνεισφέρουν στους τομείς της βιωσιμότητας των δημόσιων οικονομικών και του συνταξιοδοτικού συστήματος, της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, της δημόσιας διοίκησης, του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, της εκπαίδευσης και της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

(14) Η πλήρης ψηφιοποίηση της φορολογικής διοίκησης και η σταδιακή κατάργηση των υπερβολικών φορολογικών κινήτρων, καθώς και το βελτιωμένο δημοσιονομικό πλαίσιο θα συμβάλουν στη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Το σχέδιο στοχεύει επίσης στη διασφάλιση ενός βιώσιμου και δίκαιου δημόσιου συστήματος συνταξιοδότησης. Οι μεταρρυθμίσεις στον τομέα της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, που συνοδεύονται από επενδύσεις στην ψηφιοποίηση, αναμένεται να βελτιώσουν την πρόσβαση στο σύστημα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, καθώς και την οικονομική αποδοτικότητα και την ανθεκτικότητά του.

(15) Η λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων, ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός και οι δημόσιες διαβουλεύσεις, καθώς και μέτρα που στοχεύουν στη βελτίωση της διαδικασίας

σύναψης δημόσιων συμβάσεων, στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και της ανεξαρτησίας του δικαστικού συστήματος και στην καταπολέμηση της διαφθοράς, θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης. Στις μεταρρυθμίσεις για τον καθορισμό του κατώτατου μισθού, την ενίσχυση της εταιρικής διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων και τον κοινωνικό διάλογο λαμβάνονται επίσης υπόψη οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις που έχουν διατυπωθεί από καιρό. Το σχέδιο στοχεύει επίσης στην ανάπτυξη συστήματος ενιαίας και ποιοτικής προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας χωρίς αποκλεισμούς, το οποίο συνοδεύεται από επενδύσεις στον τομέα της παιδικής φροντίδας.

(16) Η παρούσα απόφαση δεν θίγει την απόφαση 6569 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Ρουμανία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς. Σκοπός των στόχων αναφοράς που παρατίθενται στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης είναι να διασφαλιστεί ότι η Ρουμανία συμμορφώνεται με την αξία του κράτους δικαίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 της ΣΕΕ, και είναι δεσμευτικοί για αυτήν. Η Ρουμανία οφείλει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των εν λόγω στόχων αναφοράς, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη, σύμφωνα με την αρχή της καλόπιστης συνεργασίας που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, τις εκθέσεις που καταρτίζει η Επιτροπή βάσει της εν λόγω απόφασης, και ιδίως τις συστάσεις που διατυπώνονται στις εν λόγω εκθέσεις.

(17) Το σχέδιο προωθεί βιώσιμες και ψηφιακές επενδύσεις και στηρίζει δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης. Οι μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα, τη δημιουργία κυβερνητικού υπολογιστικού νέφους και την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού δελτίου ταυτότητας συμβάλλουν στη στήριξη της διττής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης.

(18) Με την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων προκλήσεων, το σχέδιο αναμένεται επίσης να συμβάλει στη διόρθωση των ανισορροπιών που αντιμετωπίζει η Ρουμανία, όπως εντοπίζονται στις συστάσεις που διατυπώθηκαν το 2020 δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011, ιδίως όσον αφορά κινδύνους απωλειών ανταγωνιστικότητας κόστους, επιδείνωση της εξωτερικής θέσης και διεύρυνση του ελλείμματος τρεχουσών συναλλαγών, σε ένα πλαίσιο επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής και απρόβλεπτου επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Συμβολή στο αναπτυξιακό δυναμικό, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα

(19) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο γ) και το κριτήριο 2.3 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο (βαθμολόγηση Α) στην ενίσχυση του αναπτυξιακού δυναμικού, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην οικονομική, κοινωνική και θεσμική ανθεκτικότητα της Ρουμανίας, συμβάλλοντας στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω της προώθησης πολιτικών για τα παιδιά και τους νέους, και στον μετριασμό του οικονομικού και κοινωνικού αντικτύπου της κρίσης της COVID-19, ενισχύοντας έτσι την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή και τη σύγκλιση στην Ένωση.

(20) Σύμφωνα με προσομοιώσεις που διενήργησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, από κοινού με τα υπόλοιπα μέτρα του μέσου ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει τη δυνατότητα να αυξήσει το ΑΕΠ της

Ρουμανίας κατά 1,8 % έως 2,9 % έως το 2026, χωρίς να συνυπολογίζεται ο πιθανός θετικός αντίκτυπος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, ο οποίος μπορεί να είναι σημαντικός.

(21) Με την υλοποίηση των κοινωνικών και εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων αναμένεται να αντιμετωπιστούν ορισμένες από τις μακροχρόνιες ευπάθειες και διαρθρωτικές ανεπάρκειες, και να τονωθεί έτσι η ανάπτυξη. Το σχέδιο περιλαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της δημόσιας διοίκησης, τη στήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων, ιδίως για τις ΜΜΕ, και την ενίσχυση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, μεταξύ άλλων μέσω της μείωσης του διοικητικού φόρτου για τις επιχειρήσεις.

(22) Οι μεταρρυθμίσεις του σχεδίου στους τομείς της εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας αναμένεται να στηρίξουν μια ισχυρότερη αγορά εργασίας, που ευνοεί την ανάπτυξη. Οι εμβληματικές μεταρρυθμίσεις για τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα και την απαλλαγή των μεταφορών από ανθρακούχες εκπομπές, καθώς και οι επενδύσεις που προάγουν την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση αναμένεται να τονώσουν την ανταγωνιστικότητα και να καταστήσουν την οικονομία εν γένει πιο βιώσιμη.

(23) Μια δέσμη μέτρων αναμένεται να συμβάλει στην κοινωνική συνοχή και στον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Σε αυτά περιλαμβάνονται η επέκταση της διαθεσιμότητας προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας καλής ποιότητας, η υλοποίηση της μεταρρύθμισης για το ελάχιστο εισόδημα ένταξης, οι μεταρρυθμίσεις στην υγεία και η θέσπιση συστήματος κουπονιών, το οποίο έχει τη δυνατότητα να αυξήσει τη συμμετοχή οικονομικά μη ενεργών ατόμων στο εργατικό δυναμικό και την πρόσβαση των νεοπροσλαμβανόμενων εργαζομένων σε κοινωνικές υπηρεσίες.

(24) Η κοινωνική ανθεκτικότητα αναμένεται να βελτιωθεί ως αποτέλεσμα των εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που περιλαμβάνει το σχέδιο. Η ύπαρξη άρτια καταρτισμένου εργατικού δυναμικού και ο περιορισμός της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου αναμένεται να βελτιώσουν τη θέση της οικονομίας ώστε να αντεπεξέρχεται σε μελλοντικούς κλυδωνισμούς και να καταστήσουν τον πληθυσμό πιο ευπροσάρμοστο στα μεταβαλλόμενα οικονομικά μοντέλα.

(25) Η φτώχεια και η εισοδηματική ανισότητα διευρύνθηκαν κατά τη διάρκεια της έξαρσης της πανδημίας, ενώ οι περιφερειακές ανισότητες παραμένουν, με τις ευάλωτες ομάδες να πλήττονται περισσότερο. Το σχέδιο έχει ως στόχο να συμβάλει στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, μέσω της προώθησης πολιτικών για τα παιδιά και τους νέους. Οι μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αναμένεται να αντιμετωπίσουν διαρθρωτικά προβλήματα σε τομείς που έπληξε ιδιαίτερα η κρίση της πανδημίας, με εστίαση στην υγεία, την εκπαίδευση και το επιχειρηματικό περιβάλλον. Επιπλέον, οι επενδύσεις σε βασικές υποδομές μεταφορών σε περιφέρειες της χώρας όπου επί του παρόντος η σύνδεση είναι ανεπαρκής και στην ψηφιακή συνδεσιμότητα των αγροτικών περιοχών θα είναι καίριας σημασίας για την επίτευξη σύγκλισης στη χώρα.

Μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

(26) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο δ) και το κριτήριο 2.4 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να διασφαλίσει ότι κανένα μέτρο (βαθμολόγηση Α) για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδυτικών έργων που περιλαμβάνονται στο

σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας δεν βλάπτει σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[4] (αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»).

(27) Σύμφωνα με την τεχνική καθοδήγηση που παρέχεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας[5], η Ρουμανία παρείχε αποδεικτικά στοιχεία και εγγυήσεις ότι τα μέτρα για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδυτικών έργων που περιλαμβάνει το σχέδιο δεν αναμένεται να προκαλέσουν σημαντική βλάβη σε κανέναν από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους, δηλαδή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, στη βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων, στην κυκλική οικονομία, στην πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης, καθώς και στην προστασία και την αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων. Όπου κρίθηκε αναγκαίο, η Ρουμανία πρότεινε την εφαρμογή μέτρων μετριασμού για την αποφυγή σημαντικής ζημίας, τα οποία θα πρέπει να διασφαλίζονται μέσω σχετικών οροσήμων.

(28) Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε σε μέτρα με αντίκτυπο στους περιβαλλοντικούς στόχους που χρήζουν ενδελεχούς εξέτασης. Ειδικότερα, οι επενδύσεις στο οδικό δίκτυο συνοδεύονται από μια μεταρρύθμιση για την απαλλαγή των μεταφορών από ανθρακούχες εκπομπές, η οποία περιλαμβάνει μέτρα πράσινης φορολογίας, κίνητρα για οχήματα μηδενικών εκπομπών, απόσυρση ρυπογόνων οχημάτων, μέτρα για την οδική ασφάλεια και ιδιαίτερα σημαντική αύξηση των σταθμών ηλεκτρικής φόρτισης. Όπως καταδεικνύεται στο σχέδιο, η κατασκευή του δικτύου διανομής που επιτρέπει τη μεταφορά πράσινου υδρογόνου στην περιφέρεια Ολτένια είναι ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις, καθώς αυτό θα μεταφέρει σε ποσοστό 100 % ανανεώσιμο υδρογόνο και/ή άλλα ανανεώσιμα αέρια το 2030, ξεκινώντας με ποσοστό τουλάχιστον 20 % ανανεώσιμου υδρογόνου κατά την έναρξη λειτουργίας του έως τις 30 Ιουνίου 2026. Οι εν λόγω όροι επαληθεύονται μέσω ενδιάμεσων οροσήμων κατά τον χρόνο ανάθεσης της σύμβασης. Η συμμόρφωση προς την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» όσον αφορά τις επενδύσεις στη συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας με καύση φυσικού αερίου, με δυνατότητα χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και αερίων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, διασφαλίζεται με τη θέσπιση και υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής και του σχεδίου δράσης για το υδρογόνο και την εγκατάσταση δυναμικού παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, το κλείσιμο των εγκαταστάσεων παραγωγής ενέργειας και θερμότητας από άνθρακα και λιγνίτη, σημαντικό ποσοστό πρόσθετου δυναμικού ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις για την αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η επεξεργασία των αποβλήτων από ανακαινίσεις αναμένεται να γίνεται σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας. Τα μέτρα για επεξεργασία και ανακύκλωση των αποβλήτων δεν αναμένεται να περιλαμβάνουν επενδύσεις για αποτέφρωση ή μηχανική βιολογική επεξεργασία, σύμφωνα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης». Μέτρα που

[4] Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088 (ΕΕ L 198 της 22.6.2020, σ. 13).

[5] ΕΕ C 58 της 18.2.2020, σ. 1.

στοχεύουν στην αντικατάσταση του στόλου των οχημάτων διασφαλίζουν ότι μόνο τα καθαρά οχήματα θα είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση. Τέλος, οι επενδύσεις στη διαχείριση υδάτων δεν αναμένεται να οδηγήσουν σε επιδείνωση της οικολογικής κατάστασης των υδάτινων συστημάτων που επηρεάζονται, καθώς θα λαμβάνουν υπόψη τα πορίσματα και τις προϋποθέσεις που θέτει η ολοκληρωμένη και σωρευτική εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία πρόκειται να διενεργηθεί για τους σκοπούς των εν λόγω επενδύσεων.

Συμβολή στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας

(29) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ε) και το κριτήριο 2.5 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α) στην πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας, ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για την υποστήριξη των κλιματικών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 41 % των συνολικών πιστώσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VI του εν λόγω κανονισμού. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του ίδιου κανονισμού, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συνάδει με τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030.

(30) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μακροχρόνιες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις που συμβάλουν στην πράσινη μετάβαση. Το σχέδιο περιλαμβάνει μια μεταρρύθμιση για τη σταδιακή κατάργηση της παραγωγής ενέργειας από άνθρακα και λιγνίτη έως το 2032, η οποία είναι καίριας σημασίας για την απαλλαγή του τομέα της ενέργειας από τις ανθρακούχες εκπομπές και την αποδέσμευση του δυναμικού για την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Στις μεταρρυθμίσεις που προωθούν τις βιώσιμες μεταφορές περιλαμβάνονται η απαλλαγή των οδικών μεταφορών από ανθρακούχες εκπομπές, η πράσινη φορολογία, τα κίνητρα για οχήματα μηδενικών εκπομπών, η αλλαγή στον τρόπο εκτέλεσης των μεταφορών με στροφή στις σιδηροδρομικές και υδάτινες μεταφορές και μέτρα για την προώθηση της οδικής ασφάλειας. Το σχέδιο εστιάζει επίσης ιδιαίτερα στην ενεργειακή απόδοση ιδιωτικών και δημόσιων κτιρίων. Η θέσπιση πράσινου δημοσιονομικού προγραμματισμού, η ψηφιοποίηση των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών και η ανάπτυξη υποδομών ηλεκτρικής φόρτισης, η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και η κυκλική οικονομία αναμένεται να διευκολύνουν επίσης την πράσινη μετάβαση σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

(31) Χάρη σε αρκετές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στον τομέα της δασοκομίας, όπως η υιοθέτηση της εθνικής δασικής στρατηγικής, καθώς και η οικολογική ανάπλαση των οικοτόπων και η διατήρηση των ειδών, το σχέδιο αναμένεται επίσης να συνεισφέρει στη διατήρηση και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας. Η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων για την αποδοτική χρήση των πόρων, την επαναχρησιμοποίηση των υλικών και τη μείωση των αποβλήτων έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη μετάβαση της Ρουμανίας σε μια κυκλική οικονομία έως το 2030.

Συμβολή στην ψηφιακή μετάβαση

(32) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο στ) και το κριτήριο 2.6 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει μέτρα που συμβάλλουν σε μεγάλο βαθμό

(βαθμολόγηση Α) στην ψηφιακή μετάβαση ή στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που απορρέουν από αυτήν. Τα μέτρα για την υποστήριξη των ψηφιακών στόχων αντιπροσωπεύουν ποσό που αναλογεί στο 20,5 % των συνολικών πιστώσεων του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του παραρτήματος VII του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241.

(33) Το σχέδιο αναμένεται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις ψηφιοποίησης που σχετίζονται με τη δημόσια διοίκηση, προτείνοντας μια ολοκληρωμένη δέσμη μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων με στόχο την παροχή ασφαλών, διαλειτουργικών, οικονομικά αποδοτικών και γρήγορων υπηρεσιών με επίκεντρο τον χρήστη για πολίτες και επιχειρήσεις. Το σχέδιο περιλαμβάνει έναν νέο νόμο για τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, ο οποίος αναμένεται να προσδιορίσει λεπτομερώς το ενιαίο σύνολο προτύπων και κανόνων που αναμένεται να εφαρμόζουν οι δημόσιοι φορείς για την ανάπτυξη εφαρμογών στο πλαίσιο ενός ασφαλούς και βιώσιμου περιβάλλοντος, έναν νόμο για το κυβερνητικό υπολογιστικό νέφος που καθορίζει τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα όσον αφορά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, την ανάπτυξη και τη διαχείριση των υποδομών, τεχνολογιών και υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους, μια στρατηγική για την κυβερνοασφάλεια και μια μεταρρύθμιση για την υλοποίηση των συστάσεων της κοινής εργαλειοθήκης της Ένωσης για τη συνδεσιμότητα, όπως επίσης και τον νόμο για την ασφάλεια του 5G, ο οποίος θέτει τις βάσεις για την εγκατάσταση των δικτύων 5G. Οι μεταρρυθμίσεις υποστηρίζονται από ευρύ φάσμα σημαντικών επενδύσεων, όπως η ανάπτυξη του κυβερνητικού υπολογιστικού νέφους, η ψηφιοποίηση στους τομείς της υγείας, του δικαστικού συστήματος, του περιβάλλοντος, της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας, των δημόσιων συμβάσεων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων, η συνδεσιμότητα των λευκών περιοχών, η διασφάλιση της κυβερνοασφάλειας για διάφορες δομές και η αύξηση των ψηφιακών δεξιοτήτων τόσο των δημοσίων υπαλλήλων όσο και του πληθυσμού γενικότερα. Η χρήση του ηλεκτρονικού δελτίου ταυτότητας αναμένεται να διευκολύνει την ψηφιακή αλληλεπίδραση μεταξύ δημόσιων/ιδιωτικών φορέων και πολιτών. Επιπλέον, με τη συμπερίληψη του ορισμού νέων ψηφιακών επαγγελμάτων στον κώδικα ταξινόμησης επαγγελμάτων αναμένεται η ευθυγράμμιση της αγοράς εργασίας με τις τελευταίες εξελίξεις στον ψηφιακό τομέα.

(34) Το σχέδιο στηρίζει επίσης την ψηφιοποίηση των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών και διευκολύνει τη συμμόρφωση των φορολογουμένων μέσω της ανάπτυξης ψηφιακών υπηρεσιών και της επικαιροποίησης συστημάτων και εφαρμογών των φορολογικών και των τελωνειακών αρχών. Ο τομέας των επιχειρήσεων αναμένεται να ωφεληθεί από σημαντικές επενδύσεις που αποσκοπούν στην επίσπευση της ψηφιοποίησης τόσο των ΜΜΕ όσο και των μεγάλων εταιρειών, με εστίαση στην ανάπτυξη και την υιοθέτηση προηγμένων τεχνολογιών (όπως η τεχνολογία αλυσίδας συστοιχιών, η κβαντική τεχνολογία, το υπολογιστικό νέφος, η τεχνητή νοημοσύνη). Μια βασική μεταρρύθμιση αναμένεται να οδηγήσει στον εξορθολογισμό, την απλούστευση και την πλήρη ψηφιοποίηση των ρυθμιστικών απαιτήσεων για τις επιχειρήσεις (όπως για τη σύσταση εταιρείας, την έξοδο από την αγορά / το κλείσιμο μιας επιχείρησης, καθώς και ως προς τις ρυθμιστικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων όσον αφορά τις υποχρεώσεις των εταιρειών σε σχέση με την αγορά εργασίας). Όσον αφορά την εκπαίδευση, οι μεταρρυθμίσεις περιλαμβάνουν πρότυπα για τη διασφάλιση της ποιότητας των διαδικτυακών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και την ευθυγράμμιση του εκπαιδευτικού συστήματος με το ευρωπαϊκό πλαίσιο ψηφιακών ικανοτήτων για τους σπουδαστές (DigComp). Οι σχετικές επενδύσεις καλύπτουν την ανάπτυξη θεματικών προγραμμάτων κατάρτισης

για τον ψηφιακό γραμματισμό και τις ψηφιακές παιδαγωγικές ικανότητες ιδίως για εκπαιδευτικούς σε αγροτικές περιοχές και άλλα μειονεκτούντα περιβάλλοντα, επιχορηγήσεις για εργαστήρια πληροφορικής και έξυπνους κόμβους, την ανάπτυξη ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων και προγράμματα για την ψηφιοποίηση των πανεπιστημίων.

(35) Όλες οι συνιστώσες του σχεδίου περιλαμβάνουν μέτρα που συμβάλλουν άμεσα στον ψηφιακό μετασχηματισμό ή στην αντιμετώπιση των σχετικών προκλήσεων. Οι κύριες συνιστώσες είναι ο ψηφιακός μετασχηματισμός και, ακολούθως, η εκπαίδευση, οι βιώσιμες μεταφορές, η στήριξη των επιχειρήσεων και η έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία. Τα μέτρα που συμβάλλουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό αναμένεται να βελτιώσουν την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης, μέσα από τη μείωση του διοικητικού φόρτου και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, και να εφοδιάσουν τμήματα του πληθυσμού (ιδίως τους σπουδαστές, τους εκπαιδευτικούς και τους δημοσίους υπαλλήλους με βασικές και προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες), παρέχοντας τη δυνατότητα για συνεργατικά αποτελέσματα για την οικονομία στο σύνολό της. Η ψηφιακή διάσταση ενισχύεται από μια διασυνοριακή διάσταση, καθώς η Ρουμανία αναμένεται να συμμετάσχει σε ένα διακρατικό έργο για επεξεργαστές χαμηλής κατανάλωσης και πλινθία ημιαγωγών, το οποίο σχεδιάζεται ως σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

Διαρκής αντίκτυπος

(36) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) και το κριτήριο 2.7 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναμένεται να έχει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), διαρκή αντίκτυπο στη Ρουμανία.

(37) Οι μεταρρυθμίσεις που προτείνονται στο σχέδιο αναμένεται να συνεισφέρουν στην ικανότητα της Ρουμανίας να επιτυγχάνει μακροπρόθεσμα αποτελέσματα και διαρθρωτικές αλλαγές. Η μεταρρύθμιση σχετικά με τις προσλήψεις, τους μισθούς και την επαγγελματική εξέλιξη στον δημόσιο τομέα αναμένεται να προσελκύσει ανθρώπινο δυναμικό με εξειδίκευση και επαγγελματικά προσόντα. Μια ανεξάρτητη επανεξέταση και η επακόλουθη έκδοση συστάσεων αναμένεται να καταστήσουν το φορολογικό σύστημα πιο δίκαιο και πιο αποδοτικό. Η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος θα πρέπει να καταστήσει το σύστημα δικαιότερο και βιωσιμότερο. Η μεταρρύθμιση του ενεργειακού τομέα θα πρέπει να συμβάλει στην απαλλαγή της παραγωγής ενέργειας από τις ανθρακούχες εκπομπές. Η ευρύτερη εφαρμογή της πράσινης φορολογίας αναμένεται να παράσχει κίνητρα σε πολίτες και επιχειρήσεις ώστε να υιοθετήσουν μια πιο περιβαλλοντικά βιώσιμη συμπεριφορά, ενώ παράλληλα θα καταστήσει το σύστημα φορολόγησης πιο δίκαιο για τους μη ρυπαίνοντες. Η ίδρυση μητροπολιτικών περιοχών και αγροτικών κοινοπραξιών αναμένεται να διευρύνει τα εργαλεία πολιτικής που έχουν στη διάθεσή τους οι όμοροι δήμοι για την αντιμετώπιση ζητημάτων που υπερβαίνουν τα διοικητικά όρια —όπως η κυκλοφοριακή συμφόρηση, η ατμοσφαιρική ρύπανση, η διαχείριση των υδάτων και η στεγαστική πολιτική. Ομοίως, με νομοθετικές διατάξεις θα ενθαρρυνθεί η εθελοντική συνένωση ερευνητικών ιδρυμάτων, με αποτέλεσμα την ενίσχυση του δυναμικού έρευνας και καινοτομίας της χώρας.

(38) Το σχέδιο περιλαμβάνει επενδύσεις που αναμένεται να έχουν διαρκή αντίκτυπο, στηρίζοντας την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της οικονομίας. Τα μέτρα του σχεδίου για τον ψηφιακό τομέα έχουν σχεδιαστεί με στόχο την αύξηση του επιπέδου

ψηφιοποίησης των σχετικών θεσμικών οργάνων, η οποία αναμένεται να έχει διαρκή αντίκτυπο στην ποιότητα των υπηρεσιών, στο επιχειρηματικό περιβάλλον και στη βέλτιστη αξιοποίηση των δεδομένων του δημόσιου τομέα. Αυτό αφορά σημαντικούς τομείς, όπως το δικαστικό σύστημα, η κοινωνική ασφάλιση, το σύστημα υγείας, το πλαίσιο κυβερνοασφάλειας ή οι πλατφόρμες για τη βελτίωση της αλληλεπίδρασης μεταξύ δημόσιων διοικήσεων και πολιτών ή επιχειρήσεων. Το σχέδιο συμβάλλει περαιτέρω στην καλή λειτουργία της δημόσιας διοίκησης στη Ρουμανία. Αναμένεται ότι θα προκύψουν θετικά αποτελέσματα για την αγορά εργασίας ως αποτέλεσμα της συμπληρωματικότητας μεταξύ της θέσπισης του συστήματος κουπονιών για το οικιακό προσωπικό, της βελτίωσης των ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχουν οι υπηρεσίες απασχόλησης και της υλοποίησης προγραμμάτων για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων. Η ποιότητα της δημόσιας υγειονομικής περίθαλψης και η πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη αναμένεται να αυξηθούν ως αποτέλεσμα της εφαρμογής ενός συστήματος εκταμίευσης βάσει επιδόσεων για τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης, της βελτιωμένης διαχείρισης του εργατικού δυναμικού στον τομέα της υγείας και των επενδύσεων σε υποδομές υγειονομικής περίθαλψης. Χάρη στη σύσταση της ειδικής ομάδας για την υλοποίηση και την παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στον ψηφιακό μετασχηματισμό, οι δημόσιοι υπάλληλοι αναμένεται να αναπτύξουν ειδικές ψηφιακές δεξιότητες και, συνεπώς, θα καταστεί εφικτή η επίτευξη διαρκών βελτιώσεων στην παροχή ποιοτικών δημόσιων υπηρεσιών.

(39) Ο διαρκής αντίκτυπος του σχεδίου μπορεί επίσης να ενισχυθεί μέσω συνεργειών μεταξύ του σχεδίου και άλλων προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που χρηματοδοτούνται από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής, ιδίως με την ουσιαστική αντιμετώπιση των βαθιά ριζωμένων εδαφικών προκλήσεων και την προώθηση ισόρροπης ανάπτυξης.

Παρακολούθηση και υλοποίηση

(40) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο η) και το κριτήριο 2.8 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι επαρκείς (βαθμολόγηση Α) για να διασφαλίσουν την αποτελεσματική παρακολούθηση και υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένων του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος, των οροσήμων και των στόχων, καθώς και των σχετικών δεικτών.

(41) Για την υλοποίηση και την παρακολούθηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προβλέπεται πολυεπίπεδη διακυβέρνηση. Σε κεντρικό επίπεδο, ο συντονισμός διασφαλίζεται από τη διυπουργική επιτροπή συντονισμού του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η οποία είναι αρμόδια για τον έλεγχο της προόδου στην υλοποίηση του σχεδίου, σε στενή συνεργασία με το Υπουργείο Επενδύσεων και Ευρωπαϊκών Έργων. Το Υπουργείο Επενδύσεων και Ευρωπαϊκών Έργων έχει οριστεί συντονιστής σε εθνικό επίπεδο για την κατάρτιση, τη διαπραγμάτευση και την έγκριση του σχεδίου, επικουρούμενο από το Υπουργείο Δημόσιων Οικονομικών (με αρμοδιότητες που αφορούν την υπογραφή της δανειακής σύμβασης και της συμφωνίας χρηματοδότησης). Για τη συγκεκριμένη αρμοδιότητα συστήνεται εξειδικευμένη υπηρεσία στο Υπουργείο Επενδύσεων και Ευρωπαϊκών Έργων. Η υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας θα διασφαλιστεί από τα αρμόδια υπουργεία και τις υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτά, μέσω της σύναψης συμφωνιών χρηματοδότησης με το Υπουργείο Επενδύσεων και Ευρωπαϊκών Έργων.

Οι συμβάσεις θα περιλαμβάνουν διατάξεις σχετικά με την παρακολούθηση των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων, την εκτέλεση του χρηματοδοτικού σχεδιασμού, καθώς και τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων. Το σχέδιο προβλέπει επίσης ότι ένας ανεξάρτητος φορέας λογιστικού ελέγχου θα είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση λογιστικών και λοιπών ελέγχων. Ο εν λόγω φορέας είναι η ίδια αρχή λογιστικού ελέγχου που είναι υπεύθυνη για τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία και είναι ανεξάρτητος από τον συντονιστικό φορέα και τους φορείς που είναι αρμόδιοι για την υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων. Η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσληψης επιπλέον ανθρώπινου δυναμικού, θα κατοχυρωθεί στο πλαίσιο νομικής πράξης, με στόχο να διασφαλιστεί η έγκαιρη και αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων του σχεδίου. Το μοντέλο διακυβέρνησης προβλέπει την ανάθεση σαφών αρμοδιοτήτων για την υλοποίηση του σχεδίου, την παρακολούθηση της προόδου και την υποβολή εκθέσεων. Τα ορόσημα και οι στόχοι του σχεδίου της Ρουμανίας είναι σαφή και ρεαλιστικά και αποτυπώνουν επαρκώς τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις που προβλέπει το σχέδιο. Οι δείκτες είναι συναφείς, αποδεκτοί και επαρκώς άρτιοι. Τα ορόσημα και οι στόχοι αφορούν επίσης μέτρα που έχουν ήδη ολοκληρωθεί και είναι επιλέξιμα βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Για να αιτιολογηθεί ένα αίτημα εκταμίευσης απαιτείται η ικανοποιητική εκπλήρωση αυτών των οροσήμων και στόχων με την πάροδο του χρόνου.

(42) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι η χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του μηχανισμού κοινοποιείται και αναγνωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 34 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Για να βοηθηθούν τα κράτη μέλη στην υλοποίηση των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μπορούν να ζητούν τεχνική υποστήριξη στο πλαίσιο του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[6].

Υπολογισμός του κόστους

(43) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο θ) και το κριτήριο 2.9 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, η αιτιολόγηση που παρέχεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας σχετικά με το ύψος του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι, σε μέτριο βαθμό (βαθμολόγηση Β), εύλογη και βάσιμη, σύμφωνη με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και ανάλογη προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

(44) Οι πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρουσιάζονται σχετικά με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος είναι, στο μεγαλύτερο μέρος τους, λεπτομερή και σαφή όσον αφορά την πλειονότητα των μέτρων. Στις περισσότερες περιπτώσεις η Ρουμανία διαβίβασε πληροφορίες είτε για τρέχοντα ή παρόμοια προηγούμενα επενδυτικά έργα είτε για συγκρίσιμα στοιχεία κόστους όσον αφορά τους βασικούς παράγοντες κόστους, οι οποίες επιτρέπουν την τεκμηρίωση των περισσότερων εκτιμήσεων κόστους. Για τα περισσότερα μέτρα, οι πληροφορίες σχετικά με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος περιλαμβάνουν σαφή αποδεικτικά στοιχεία ή σχετικές αναφορές που δικαιολογούν το μοναδιαίο κόστος αναφοράς που εφαρμόστηκε. Για ορισμένα μέτρα, η ύπαρξη επιπλέον πληροφοριών που παρουσιάζουν πιο λεπτομερείς εκτιμήσεις και

[6] Κανονισμός (ΕΕ) 2021/240 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 1).

αιτιολογήσεις θα μπορούσε να αυξήσει το επίπεδο βεβαιότητας ως προς τον εύλογο και βάσιμο χαρακτήρα του κόστους. Δεδομένου ότι, για τις εν λόγω εκτιμήσεις κόστους, η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε δεν επεξηγείται επαρκώς και η σχέση μεταξύ της αιτιολόγησης και του ίδιου του κόστους δεν είναι ενίοτε απολύτως σαφής, η βαθμολογία για το κριτήριο της κοστολόγησης είναι μέτρια. Η Ρουμανία έχει παράσχει επαρκείς πληροφορίες και στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προς χρηματοδότηση μέσω του μηχανισμού δεν καλύπτεται από υφιστάμενη ή σχεδιαζόμενη ενωσιακή χρηματοδότηση. Τέλος, το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συνάδει με την αρχή της οικονομικής αποδοτικότητας και είναι ανάλογο προς τον αναμενόμενο εθνικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

(45) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ι) και το κριτήριο 2.10 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, οι ρυθμίσεις που προτείνονται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας επαρκούν (βαθμολόγηση Α) για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων κατά τη χρήση των πόρων που παρέχονται στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού, και αναμένεται να συμβάλουν αποτελεσματικά στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης στο πλαίσιο του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της εφαρμογής άλλων μέσων και εργαλείων για την προώθηση και την επιβολή της συμμόρφωσης με το δίκαιο της Ένωσης, μεταξύ άλλων για την πρόληψη, τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση της διαφθοράς, της απάτης και των συγκρούσεων συμφερόντων, και για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[7].

(46) Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που περιγράφεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας βασίζεται σε άρτιες διαδικασίες και δομές και προσδιορίζει με σαφή τρόπο παράγοντες και τους ρόλους και τις αρμοδιότητές τους για την εκτέλεση των καθηκόντων εσωτερικού ελέγχου. Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και οι λοιπές σχετικές ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων για τη συλλογή και τη δημοσίευση δεδομένων σχετικά με τους τελικούς αποδέκτες, αναμένεται να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν τη διαφθορά, την απάτη και τις συγκρούσεις συμφερόντων κατά τη χρήση των πόρων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και να αποτρέπουν τη διπλή χρηματοδότηση δυνάμει του εν λόγω κανονισμού και άλλων προγραμμάτων της Ένωσης. Ένα σύστημα αποθετηρίου για την παρακολούθηση της υλοποίησης του μηχανισμού πρόκειται να τεθεί σε λειτουργία μέχρι την υποβολή του πρώτου αιτήματος πληρωμής. Ένα ορόσημο θα πρέπει να διασφαλίζει ότι το σύστημα περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις ακόλουθες λειτουργίες: α) συλλογή δεδομένων και παρακολούθηση της επίτευξης των ορόσημων και των στόχων· και β) συλλογή, αποθήκευση και διασφάλιση της πρόσβασης στα δεδομένα που απαιτούνται βάσει του άρθρου 22 παράγραφος 2 στοιχείο δ) σημεία i) έως iii) του κανονισμού.

[7] Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, περί γενικού καθεστώτος αιρεσιμότητος για την προστασία του προϋπολογισμού της Ένωσης (ΕΕ L 433Ι της 22.12.2020, σ. 1).

(47) Πρόκειται να εφαρμοστούν ειδικά μέτρα για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, την πρόληψη της διαφθοράς και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων. Η αρχή ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου βάσισε την προσέγγισή της όσον αφορά τον λογιστικό έλεγχο σε μια στρατηγική συστημάτων που καλύπτει τόσο το σύστημα που εφαρμόζεται για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα ορόσημα και τους στόχους, όσο και το σύστημα εσωτερικού ελέγχου για την πρόληψη, τον εντοπισμό και τη διόρθωση περιπτώσεων απάτης, των συγκρούσεων συμφερόντων, της διαφθοράς και της διπλής χρηματοδότησης. Το σχέδιο παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη διοικητική ικανότητα των φορέων που θα παρακολουθούν, θα ελέγχουν και θα υλοποιούν το σχέδιο στη Ρουμανία, όπως επίσης και των φορέων που θα ασκούν δραστηριότητες λογιστικού ελέγχου. Παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με τη νομική εντολή των διαφόρων φορέων. Η πλήρης νομική εντολή για τον συντονιστικό φορέα, το Υπουργείο Δημόσιων Οικονομικών, που συμπεριλαμβάνει τις ακριβείς δραστηριότητες που θα ασκούνται από τον φορέα λογιστικού ελέγχου, αναμένεται να εγκριθεί μόνο μετά την έγκριση του σχεδίου. Ως εκ τούτου, η θέση σε ισχύ του έκτακτου κυβερνητικού διατάγματος για τον μηχανισμό χρηματοδότησης, υλοποίησης, λογιστικών και λοιπών ελέγχων εισάγεται ως ορόσημο που πρέπει να πληρούται πριν από την υποβολή του πρώτου αιτήματος πληρωμής.

Συνοχή του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

(48) Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και το κριτήριο 2.11 του παραρτήματος V του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει, σε μεγάλο βαθμό (βαθμολόγηση Α), μέτρα για την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και έργων δημόσιων επενδύσεων που αντιπροσωπεύουν συνεκτικές δράσεις.

(49) Το σχέδιο είναι διαρθρωμένο σε έξι συνεκτικούς πυλώνες που στηρίζουν την τόνωση της ανάκαμψης της ρουμανικής οικονομίας, τη συμβολή στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της χώρας και την αύξηση της ανθεκτικότητάς της στην πορεία προς μια πιο βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Κάθε πυλώνας διαμορφώνεται στο πλαίσιο συνιστωσών που περιλαμβάνουν συνεκτικές δέσμες αλληλοενισχυόμενων και συμπληρωματικών μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων. Όλοι οι πυλώνες επιδιώκουν συμπληρωματικούς και συνεκτικούς στόχους. Μεταξύ των πυλώνων ή των συνιστωσών του σχεδίου δεν υπάρχουν ανακολουθίες ή αντιφάσεις. Οι μεγάλες επενδύσεις σε υποδομές του οδικού δικτύου συνοδεύονται από παράλληλα μέτρα για την απαλλαγή των οδικών μεταφορών από ανθρακούχες εκπομπές και, ως εκ τούτου, συνάδουν με τους στόχους του πυλώνα για την πράσινη μετάβαση. Αντίστοιχα, επενδύσεις σε υποδομές και παραγωγή ενέργειας από φυσικό αέριο συνοδεύουν τη μετάβαση προς την απαλλαγή του τομέα της ενέργειας από ανθρακούχες εκπομπές, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης για τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα. Η ανάγκη συστηματικής συμπληρωματικότητας με τη χρηματοδότηση στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής είναι προφανής και στις συνιστώσες παρουσιάζονται παραδείγματα. Οι διαχωριστικές γραμμές είναι επαρκώς ανεπτυγμένες και θα πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη για την οριστικοποίηση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης και των προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής.

Ισότητα

(50) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει δέσμη μέτρων τα οποία αναμένεται να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της χώρας στον τομέα της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών για όλους. Σε αυτά περιλαμβάνονται

μέτρα για την αντιμετώπιση των αναγκών των ατόμων με αναπηρία, μεταξύ άλλων όσον αφορά την πρόσβαση σε μέσα μεταφοράς, κτίρια και ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες. Στο πεδίο της ισότητας των φύλων, το σχέδιο περιλαμβάνει μέτρα που στοχεύουν στη σταδιακή εξίσωση της ηλικίας συνταξιοδότησης, καθώς και κατώτατο όριο της τάξης του 50 % όσον αφορά τη συμμετοχή των γυναικών σε προγράμματα κατάρτισης για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων. Επίσης, το σχέδιο περιλαμβάνει στόχους για την προώθηση της συμμετοχής ευάλωτων ατόμων (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρίες, των μεγαλύτερων σε ηλικία, καθώς και των Ρομά ή άλλων μειονοτήτων) στην αγορά εργασίας.

Αυτοαξιολόγηση ασφάλειας

(51) Σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 4 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το σχέδιο περιλαμβάνει αυτοαξιολόγηση ασφάλειας για τις επενδύσεις στο κυβερνητικό υπολογιστικό νέφος και τα δίκτυα 5G. Σε σχέση με το κυβερνητικό υπολογιστικό νέφος, η Ρουμανία παραθέτει κινδύνους που σχετίζονται με τη διακυβέρνηση, τη στρατηγική παροχής υπηρεσιών, την εφαρμογή της αρχιτεκτονικής, την ασφάλεια των υποδομών, τον έλεγχο της πρόσβασης και τη διαχείριση της ταυτότητας, τη διαχείριση πληροφοριών και δεδομένων, τις λειτουργίες ΤΠ, τη διαχείριση των παρόχων τεχνολογίας και τη βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων μέτρων μετριασμού των κινδύνων. Όσον αφορά τα μέτρα για τη συνδεσιμότητα, ιδίως για τη χρήση των δικτύων 5G, τα σενάρια κινδύνου σχετίζονται με ανεπαρκή μέτρα ασφάλειας, την αλυσίδα εφοδιασμού 5G, πιθανούς κινδύνους σε σχέση με τη λειτουργία βασικών παραγόντων απειλής, κινδύνους σε σχέση με τις αλληλεξαρτήσεις μεταξύ των δικτύων 5G και άλλων κρίσιμων συστημάτων, πιθανούς κινδύνους για τους τελικούς χρήστες των συσκευών. Στα μέτρα μετριασμού περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η ανάπτυξη ενός εθνικού ρυθμιστικού πλαισίου κυβερνοασφάλειας και ένας νόμος για την άμυνα και την κυβερνοασφάλεια. Το σχέδιο περιλαμβάνει επίσης μεταρρυθμίσεις για την εφαρμογή της κοινής εργαλειοθήκης της Ένωσης για τη συνδεσιμότητα και την έναρξη ισχύος του νόμου για την ασφάλεια του 5G.

Διασυνοριακά και διακρατικά έργα

(52) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας περιλαμβάνει επενδύσεις κατά μήκος των διευρωπαϊκών διαδρόμων μεταφορών (ΤΕΝ-Τ). Επιπλέον, η ανάπτυξη τουλάχιστον 315 χλμ. του Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης Σιδηροδρομικών Μεταφορών αναμένεται ότι θα καταστήσει εφικτή τη διαλειτουργικότητα με τα σιδηροδρομικά συστήματα άλλων κρατών μελών. Το σχέδιο προβλέπει επίσης στήριξη για τη συμμετοχή ρουμανικών επιχειρήσεων στο διακρατικό έργο για επεξεργαστές χαμηλής κατανάλωσης και πλινθία ημιαγωγών, το οποίο αναμένεται να υλοποιηθεί μέσω κυρίως της συμμετοχής ή της σύνδεσης με σημαντικό έργο κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος.

Διαδικασία διαβούλευσης

(53) Το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας αναφέρει ότι η Ρουμανία ζήτησε τη γνώμη ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και τοπικών αρχών, των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, της επιχειρηματικής κοινότητας και άλλων σχετικών ενδιαφερομένων. Η ρουμανική κυβέρνηση οργάνωσε 12 εκδηλώσεις δημόσιας διαβούλευσης κατά τη διάρκεια του Φεβρουαρίου του 2021, καθώς και 20 διυπουργικές συνεδριάσεις με στόχο την ιεράρχηση των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που επρόκειτο να

συμπεριληφθούν στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Κατόπιν των συνεδριάσεων διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους φορείς και των διυπουργικών συνεδριάσεων διαβούλευσης, το προσχέδιο του σχεδίου δημοσιεύτηκε προς δημόσια διαβούλευση και παρουσιάστηκε συνοπτικά στο Κοινοβούλιο προτού εγκριθεί από την κυβέρνηση, και ακολούθως υποβλήθηκε στην Επιτροπή.

(54) Για να εξασφαλιστεί η οικειοποίηση από τους σχετικούς φορείς, είναι καίριας σημασίας να συμμετάσχουν όλες οι περιφερειακές και τοπικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης των επενδύσεων και των μεταρρυθμίσεων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο.

Θετική αξιολόγηση

(55) Μετά τη θετική αξιολόγηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ρουμανίας από την Επιτροπή, η οποία διαπίστωσε ότι το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης που ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241, σύμφωνα με το άρθρο 20 παράγραφος 2 και το παράρτημα V του εν λόγω κανονισμού, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να καθορίζει τις μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα που απαιτούνται για την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, τα σχετικά ορόσημα, τους στόχους και τους δείκτες, καθώς και το ποσό που καθίσταται διαθέσιμο από την Ένωση για την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας με τη μορφή μη επιστρεπτέας χρηματοδοτικής και δανειακής στήριξης.

Χρηματοδοτική συνεισφορά

(56) Το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ρουμανίας ανέρχεται σε 29 181 842 750 EUR. Δεδομένου ότι το σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας συμμορφώνεται ικανοποιητικά με τα κριτήρια αξιολόγησης του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 και, επιπλέον, το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι χαμηλότερο από τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για τη Ρουμανία, η χρηματοδοτική συνεισφορά που κατανέμεται στο σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ρουμανίας θα πρέπει να ισούται με το εκτιμώμενο συνολικό κόστος του σχεδίου για τη Ρουμανία.

(57) Σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ο υπολογισμός της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς για τη Ρουμανία πρέπει να επικαιροποιηθεί έως τις 30 Ιουνίου 2022. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 23 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, θα πρέπει να καταστεί τώρα διαθέσιμο ποσό για τη Ρουμανία για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022, το οποίο δεν υπερβαίνει τη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά που αναφέρεται στο άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο α) του ίδιου κανονισμού. Εφόσον είναι αναγκαίο μετά την επικαιροποίηση της μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, θα πρέπει να τροποποιήσει την παρούσα απόφαση ώστε να συμπεριλάβει την επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά, υπολογιζόμενη σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

(58) Επιπλέον, για τη στήριξη πρόσθετων μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων, η Ρουμανία ζήτησε δανειακή στήριξη. Ο μέγιστος όγκος του δανείου που ζητήθηκε από τη Ρουμανία δεν υπερβαίνει το 6,8 % του ακαθάριστου εθνικού της εισοδήματος το 2019

σε τρέχουσες τιμές. Το ποσό του εκτιμώμενου συνολικού κόστους του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας είναι χαμηλότερο από τη χρηματοδοτική συνεισφορά που διατίθεται για τη Ρουμανία και τη ζητούμενη δανειακή στήριξη, συνολικά.

(59) Η στήριξη που πρόκειται να παρασχεθεί θα χρηματοδοτηθεί από τη δανειοληψία στην οποία θα προβεί η Επιτροπή εξ ονόματος της Ένωσης με βάση το άρθρο 5 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου[8]. Η στήριξη θα πρέπει να καταβληθεί σε δόσεις αφού η Ρουμανία εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

(60) Η Ρουμανία έχει ζητήσει προχρηματοδότηση ύψους 13 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς και 13 % του δανείου. Το ποσό αυτό θα πρέπει να καταστεί διαθέσιμο για τη Ρουμανία με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας, και σύμφωνα με αυτήν, όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 (στο εξής: συμφωνία χρηματοδότησης), καθώς και της δανειακής σύμβασης που προβλέπεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού (στο εξής: δανειακή σύμβαση).

(61) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση διαδικασιών σχετικά με τη χορήγηση κονδυλίων της Ένωσης στο πλαίσιο άλλου ενωσιακού προγράμματος πλην του μηχανισμού ή διαδικασιών οι οποίες αφορούν στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1
Έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

Εγκρίνεται η αξιολόγηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας της Ρουμανίας με βάση τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241. Οι μεταρρυθμίσεις και τα επενδυτικά έργα στο πλαίσιο του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, οι ρυθμίσεις και το χρονοδιάγραμμα παρακολούθησης και υλοποίησης του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών οροσήμων και στόχων και των πρόσθετων οροσήμων και στόχων που σχετίζονται με την πληρωμή του δανείου, οι σχετικοί δείκτες εκπλήρωσης των προβλεπόμενων οροσήμων και στόχων, καθώς και οι ρυθμίσεις για την παροχή πλήρους πρόσβασης της Επιτροπής στα σχετικά δεδομένα τεκμηρίωσης καθορίζονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2
Χρηματοδοτική συνεισφορά

1. Η Ένωση καθιστά διαθέσιμη στη Ρουμανία χρηματοδοτική συνεισφορά με τη μορφή μη επιστρεπτέας στήριξης ύψους 14 239 689 750 EUR. Ποσό ύψους

[8] ΕΕ L 424 της 15.12.2020, σ. 1.

10 211 538 399 EUR διατίθεται για νομική δέσμευση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2022[9]. Με την επιφύλαξη ότι από την επικαιροποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 προκύπτει επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για τη Ρουμανία ίση με ή μεγαλύτερη των 14 239 689 750 EUR, διατίθεται επιπλέον ποσό ύψους 4 028 151 351 EUR για νομική δέσμευση από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023. Εάν η επικαιροποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 2 του κανονισμού 2021/241 έχει ως αποτέλεσμα επικαιροποιημένη μέγιστη χρηματοδοτική συνεισφορά για τη Ρουμανία μικρότερη από 14 239 689 750 EUR, η διαφορά μεταξύ της επικαιροποιημένης μέγιστης χρηματοδοτικής συνεισφοράς και του ποσού των 10 211 538 399 EUR διατίθεται για νομική δέσμευση σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 20 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.

2. Η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης διατίθεται από την Επιτροπή στη Ρουμανία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 1 851 159 668 EUR διατίθεται ως πληρωμή προχρηματοδότησης, που ισούται με το 13 % της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

3. Η προχρηματοδότηση αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της συμφωνίας χρηματοδότησης, και σύμφωνα με αυτήν. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται με αναλογική αφαίρεση από την πληρωμή των δόσεων.

4. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη συμφωνία χρηματοδότησης εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Ρουμανία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα σχετικά ορόσημα και τους στόχους που έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Για να είναι επιλέξιμη για ενίσχυση, η Ρουμανία ολοκληρώνει τα ορόσημα και τους στόχους το αργότερο έως την 31η Αυγούστου 2026, με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος των νομικών δεσμεύσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 3
Δανειακή στήριξη

1. Η Ένωση καθιστά διαθέσιμο στη Ρουμανία δάνειο ανώτατου ύψους 14 942 153 000 EUR.

2. Η δανειακή στήριξη διατίθεται από την Επιτροπή στη Ρουμανία σε δόσεις σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας απόφασης. Ποσό ύψους 1 942 479 890 EUR διατίθεται ως πληρωμή προχρηματοδότησης, που ισούται με το 13 % του δανείου. Η προχρηματοδότηση και οι δόσεις μπορούν να εκταμιευθούν από την Επιτροπή εφάπαξ ή σε περισσότερες τμηματικές καταβολές. Το ύψος των τμηματικών καταβολών εξαρτάται από τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης.

[9] Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στη χρηματοδοτική κατανομή μετά την αφαίρεση του αναλογικού μεριδίου της Ρουμανίας στις δαπάνες του άρθρου 6 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία του άρθρου 11 του εν λόγω κανονισμού.

3. Η προχρηματοδότηση αποδεσμεύεται με την επιφύλαξη της έναρξης ισχύος της δανειακής σύμβασης, και σύμφωνα με αυτήν. Η προχρηματοδότηση εκκαθαρίζεται με αναλογική αφαίρεση από την πληρωμή των δόσεων.

4. Η αποδέσμευση των δόσεων σύμφωνα με τη δανειακή σύμβαση εξαρτάται από τη διαθέσιμη χρηματοδότηση και από απόφαση της Επιτροπής, η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241, ότι η Ρουμανία έχει εκπληρώσει ικανοποιητικά τα πρόσθετα ορόσημα και τους στόχους που καλύπτονται από το δάνειο και έχουν προσδιοριστεί σε σχέση με την υλοποίηση του σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας. Για να είναι επιλέξιμα για πληρωμή, τα πρόσθετα ορόσημα και οι στόχοι ολοκληρώνονται από τη Ρουμανία το αργότερο έως τις 31 Αυγούστου 2026.

Άρθρο 4
Αποδέκτης

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Ρουμανία.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος